

עין משפט **ו**
נר מצוה

צא א מיי פיו מהל' תרומות הלכה ג:
צב ב מיי פיו מהל' אסורי ביאה הלכה יג וטור אה"ע סימן כן:
צג ג מיי פיו"ט שם הלכה ו ופיו"ט הלכה ג טוש"ע אה"ע סימן ו סעי' ט וס' ז סעיף יב:
צד ד מיי פיו מהל' תרומות הלכה א סגנו לאוין נרד:
צה ה מיי שם הלכה ג ופ"ח הלכה ז:

מוסף תוספות

א. ומה שפחה כנענית שאינה נקנית בביאה נקנית בכסף ושטר אשה שנקנית בביאה אינו דין שנקנית בכסף ושטר. מוס' הרא"ש. ב. דקנין כספו הוא והיותו ושטר וביאה איתקוש לכסף. שטה לא נועד למי.

תוס' ר"י חוקן

משכב התחתון כעליון. שעושה בועלה משכב ומושב אפילו בעשר מצעות וזו זו לטמא אוכלים ומשקים, אבל לא לטמא אדם וכלים. כדאיתא התם [וב, בן]. פטורה. לפי שאינה בת עונשין. ביאה שעל ידי חופה. כלומר ביאה שאחר חופה. חופה היא שמיחדין שניהם בפני רבים בבית אחד לבדם ועדים וראין היחוד אבל אין עדים נשארים עמהם בבית שאין לבעול בפני שום אדם. וקו"ל כאביי ורבא דביאה אירוסין עושה, ואע"ג דרחי' להו תלמודא דחייאת גינהו דפשטא (דמייחדין) [ידיהו] דייקי דאירוסין עושה וכן הלכתא.

י:

ומה שפחה כנענית וכו' זו שביאתה מאכילתה בתרומה אינו דין שבכסף מאכילתה. וא"ת ונימא יצמה תוכיה שביאתה

מאכילתה ואין כסף מאכילתה אף אני אציה ארוסה ויש לומר דהאי ק"י אינו כ"א גלוי מלתא צעלמא דארוסה מקרי קנין כספו כמו שפחה הלכך לא שייך למיפוך יוכיח עי"ל דליכא למימר יצמה תוכיה דאיכא למיפך מה ליצמה שכן אינה נקנית בכסף תאמר צאשה שנקנית בכסף דין הוא שתאכל בתרומה על ידי כסף: **מה שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילתה**. מהאי ק"י ליכא למילף שמהא אשה נקנית בכסף ובשטר^א דאיכא למיפך מה לשפחה כנענית שכן יונאה בכסף ^ט כדפריך לעיל^י גזי אמה העזריה אכל לעינן אכילת תרומה לא שייך למיפך הכי: **זו שביאתה מאכילתה אינו דין שבכסף מאכילתה**. וא"ת ונימא

דיו אסוף דינא כלומר מאיזה כח אמה צא ללמוד כסף מכח ציאה דיו ציאה ולא יאכל אלא אחר חופה ודוגמתה בפ"צ דצ"ק (דף כה.) וי"ל הכא סגרי כרבי טרפון דלמר לא אמרינן דיו היכא דמיפך ק"י ואי אמרת הכא דיו מיפך ק"י ורבינו שמשון מקוץ תירך דלא אמרינן דיו אלא היכא דצעי למימר דין חדש כגון התם דלמר קרן צר"ה חלי נזק ואמה צא ללמוד ג"ש מק"ו דגן ורגל אכל הכא דרחמנא אמר קנין כסף אוכל ואין אנו צאין ללמוד מן הק"ו אלא מהו קנין כסף: **רבינא אמר מדאורייתא מיפשט פשיטא דאבכה**. פ' ורבינא צא לקיים לעולם אימא לך דציאה אירוסין עושה ודקאמרת מאי שנא הכא דפשיטא ליה ומאי שנא הכא דמספקא ליה ^א צדאורייתא פשיטא דלכלה צין צציאה צין בכסף^ב והא דשלח ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן ומדרבנן היה ריב"ז דן ק"י דצציאה פשיטא ליה דלכלה אפילו מדרבנן ללא שייך ליה חשש סימפון משום דלין אדם שותה כזום אלא אם כן צודקו ומק"ו רואה לדון דכסף נמי ליכא למחשש לסימפון כדמפרש בגמרא: **זו שביאתה מאכילתה בתרומה**.

פ"ה דצנישת פשיטא דכ"ע מודו דלא חיישין לסימפון דלין אדם שותה כזום אלא א"כ צודקו יודע וקבל עליו וקשה מה שפירש בקונת' דאיייר צנישת דהא לא צא רבינא ליישב אלא דאירוסין עושה ויש ליישב דה"ק כי היכי דצנישואין פשיטא ליה דלכלה דכ"ע מודו דלין אדם שותה כזום אלא א"כ צודקו ה"נ אינו צא עליה אלא א"כ צודקה ואין אדם עושה צעילתו צעילת זנות^ט והר"ם פירש דה"ק מה שפחה כנענית שאין ביאתה מאכילתה בתרומה אפילו מן התורה כסף מאכילתה אפילו מדרבנן זו שביאתה מאכילתה מן המורה אינו דין כסף מאכילתה אפילו מדרבנן ומיירי שפיר צציאה שלא עי" חופה:
עד

ציאתה ציאה (סנהדרין נה). והיא פטורה מפני שהיא קטנה ולא צת עונשין (נדה מד).
ראם בא עליה אחד מן הפסולין. כגון חלל נתין וממזר או אלמנה לכהן גדול (יבמות יג). ועבד ועובד כוכבים (נדה מד) ובסנהדרין שם ושם בותי.
פסלה. מתרומת בית אציה (יבמות יג). אם היא צת סהן כדמיא (שם סה). מנין להסגת ליה ישראלית שצא עליהן כי מ"ל כי מהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה (נדה מד) ובעי"ז סנהדרין שם.
דהא ציאתה ציאה (סנהדרין נה). ולא חיישת לסמפון. לשון סמפון הוא ציעול. כגון שוכר המגבט שטר קרוי סמפון, ומוט צאשה או צבהמה שמגבט המקח קרוי סמפון, והכא גזיר בה שמה ימנא בה מוט ומנאלו קדושי טעות ובעלים ומנאל שאלכה וזה בתרומה (בבבבבות יג).

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

לטמא משכב חסרון כעליון. שעושה בועלה מושב ומשכב אפי' עשר מצעות אכל לא להיות אצ הטומאה לטמא אדם וכלים כמשכבה של נדה ענמה אלא לטמא אוכלין ומשקין כעליונו של צו וכן מפרש לה במס' נדה (דף לב:) אכל פחותה מצת שלש שנים אינה מטומאה את בועלה

אלא טומאת ערב כנוגע צעלמא: **נישאת לכהן**. קס"ד שנכנסה לחופה לנישואין אוכלת בתרומה אכל פחותה מצת ג' שנים אין חופתה מאכילתה הואיל ואין ציאתה ציאה: **והיא פטורה**. לפי שאינה צת עונשין: **אי הני נישואין**. האי מתקדשת צציאה דתנא צרישא אי לכהן הוי אוכלת בתרומה: **שאין ציאתה מאכילתה**. אם צא עליה כהן ולא קנאה בכסף אינה אוכלת דצעין קנין כספו וקדושין נמי לא תפסי צה שמה מקודשת לו צציאתה שטרי היא כחמור עט הדומה לחמור^א:

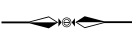
כסף מאכילתה. דכתיב (ויקרא כב) קנין כספו הוא יאכל צו: **זו שציאתה מאכילתה**. קס"ד השתא דציאה עושה נישואין כדמפרש ואזיל ונישאת פשיטא ליה דלכלה דנפקא ליה בצפרי מכל צהור צציתך יאכל אמות^א והך דצן צג צג התם תני לה: **סיני דמי**. דיליף כסף צציאה אי נימא ציאה שלאחר חופה ויליף מינייה כסף שהכניסה אחר כך לחופה: **צצרוייהו אכלה**. ומאי אכל מה אעשה דקאמר: **אנא צציאה שע"י חופה**. וקא יליף מינייה כסף שלא על ידי חופה היכי יליף לה מינייה הכא תרמי והכא חדא: **מאי שנא**. ציאה דפשיטא ליה: **ומאי שנא**. כסף דמספקא ליה: **ואפילו ע"י חופה**. דהא לאו צת נישואין היא: **משום דעולא**. דלמרמי צריש פירקין (דף ה.) שמה ימוגו לה כזם צצית אציה ומשקה לאחיה ולאחיותיה: **לא שייר צקנינה**. אחר שנתן הכסף אין הקנין חסר כלום: **הכא שייר צקנינה**. דלכתיב מיתסרה מסירה לחופה לענין ליורשה וליטעמא לה: **רבינא אמר**. מהכא ליכא למיפשט דנישואין עושה דהא אפילו אירוסין עושה אכלה מדאורייתא וכסף נמי מדאורייתא אכלה: **ומדרבנן הוא דשלח ליה**. הא דשלח ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן הוא דלסר לה: **משום סימפון**. שמה ימנא צה מוט ומנאלו קידושי טעות: **סימפון** כל דבר המגבט דבר קרוי סימפון שלו כגון שוכר הוי סימפון של שטר צשנים אוחזין (צ"מ ב.) וכאן קורא סימפון דבר המגבט את הקידושין או את המקח של עבד: **אי אסא יודע**. צתמיה: **זו שציאתה מאכילתה**. דצנישת מודה דלא חיישין לסימפון דלין אדם שותה כזום אלא אם כן צודקו^ט יודע וקבל עליו: **אכל מה אעשה נו'**. ולקמייה פריך מאי צינייהו הואיל וסוף סוף לא אכלה:

ישראל אינה אוכלת בתרומה עד

ציאתה ציאה (סנהדרין נה). והיא פטורה מפני שהיא קטנה ולא צת עונשין (נדה מד).
ראם בא עליה אחד מן הפסולין. כגון חלל נתין וממזר או אלמנה לכהן גדול (יבמות יג). ועבד ועובד כוכבים (נדה מד) ובסנהדרין שם ושם בותי.
פסלה. מתרומת בית אציה (יבמות יג). אם היא צת סהן כדמיא (שם סה). מנין להסגת ליה ישראלית שצא עליהן כי מ"ל כי מהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה (נדה מד) ובעי"ז סנהדרין שם.
דהא ציאתה ציאה (סנהדרין נה). ולא חיישת לסמפון. לשון סמפון הוא ציעול. כגון שוכר המגבט שטר קרוי סמפון, ומוט צאשה או צבהמה שמגבט המקח קרוי סמפון, והכא גזיר בה שמה ימנא בה מוט ומנאלו קדושי טעות ובעלים ומנאל שאלכה וזה בתרומה (בבבבבות יג).

מסורת הש"ס

א) ספרי פרשת קרח פס' קח, ב) כתובות טז: [נעיל ה.], ג) נכתמ"י: אי משום דשולא אי משום סמפון, ועיין לקמן יא ע"א מוד"ה עד שתכנס שהיול גירסא ה. ד"ה ומנין שאף בשטר, ו) [נעיל ה. וס"ג], ב) כתובות טז: ו) [נקמן סה.], ו) [במדבר יח, יא], ה. ד"ה וכתובות עה ע"ב, ג) [ומהאי טעמא] גס שטר ליכא למיך מדאימת מפורש לעיל במוס' ה. ד"ה ומנין שאף בשטר, ו) [נעיל ה. וס"ג] [נש"ש ע"י חופה], ו) [נע"ל מדאורייתא פשיטא וכו' בתרומה הינו מדרבנן], ט) [יבמות קו ע"א],

מוסף רש"י

לטמא משכב התחתון כעליון. במסכת נדה מפרש לה שהיא מתחתון של בועל נדה כעליונו משכב וזין מטמא אדם וכלים מתחתון של נדה ענמה שהוא קרוי מדרס ואף הטומאה (יבמות יג). שבוטל נדה מטמא משכב התחתון משום משכב אפילו לא נגע בה כעליון של זר, הכי מפורש במסכת נדה בפרק צנות כזום (לב:) שאין משכבו של בועל נדה חמור כמשכב נדה ומשכב צו שנעשים אצ הטומאה לטמא אדם וכלים, דכתיב בהו וכל אשר מאי שנא. ציאה דפשיטא ליה: **ומאי שנא**. כסף דמספקא ליה: **ואפילו ע"י חופה**. דהא לאו צת נישואין היא: **משום דעולא**. דלמרמי צריש פירקין (דף ה.) שמה ימוגו לה כזם צצית אציה ומשקה לאחיה ולאחיותיה: **לא שייר צקנינה**. אחר שנתן הכסף אין הקנין חסר כלום: **הכא שייר צקנינה**. דלכתיב מיתסרה מסירה לחופה לענין ליורשה וליטעמא לה: **רבינא אמר**. מהכא ליכא למיפשט דנישואין עושה דהא אפילו אירוסין עושה אכלה מדאורייתא וכסף נמי מדאורייתא אכלה: **ומדרבנן הוא דשלח ליה**. הא דשלח ליה לאוסרה בתרומה מדרבנן הוא דלסר לה: **משום סימפון**. שמה ימנא צה מוט ומנאלו קידושי טעות: **סימפון** כל דבר המגבט דבר קרוי סימפון שלו כגון שוכר הוי סימפון של שטר צשנים אוחזין (צ"מ ב.) וכאן קורא סימפון דבר המגבט את הקידושין או את המקח של עבד: **אי אסא יודע**. צתמיה: **זו שציאתה מאכילתה**. דצנישת מודה דלא חיישין לסימפון דלין אדם שותה כזום אלא אם כן צודקו^ט יודע וקבל עליו: **אכל מה אעשה נו'**. ולקמייה פריך מאי צינייהו הואיל וסוף סוף לא אכלה:

ציאתה ציאה (סנהדרין נה). והיא פטורה מפני שהיא קטנה ולא צת עונשין (נדה מד).
ראם בא עליה אחד מן הפסולין. כגון חלל נתין וממזר או אלמנה לכהן גדול (יבמות יג). ועבד ועובד כוכבים (נדה מד) ובסנהדרין שם ושם בותי.
פסלה. מתרומת בית אציה (יבמות יג). אם היא צת סהן כדמיא (שם סה). מנין להסגת ליה ישראלית שצא עליהן כי מ"ל כי מהיה לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה (נדה מד) ובעי"ז סנהדרין שם.
דהא ציאתה ציאה (סנהדרין נה). ולא חיישת לסמפון. לשון סמפון הוא ציעול. כגון שוכר המגבט שטר קרוי סמפון, ומוט צאשה או צבהמה שמגבט המקח קרוי סמפון, והכא גזיר בה שמה ימנא בה מוט ומנאלו קדושי טעות ובעלים ומנאל שאלכה וזה בתרומה (בבבבבות יג).